

■ Feirer over 1000 år gammel hellig jomfru UNIKT SEILAS PÅ VEI TIL BERGEN

- Vi kan lære noe av fortellingen om hellige Sunniva, sier biskop Halvor Nordhaug.

MATS MYREDAL
mats.myredal@ba.no

I disse dager seiler pilegrimer, anført av fire unge jenter, fra Selja til Bergen, i anledning 850-årsjubileet for at relikviene etter Bergens skytsengel ble ført til byen.

- Det er jo også 950 år siden Olav Kyrre anla byen, så vi har dobbeltjubileum i år. Det er et gunstig sammentreff, for det hevet byens status da den fikk sin egen skytsengel plassert i kongens kirke, sier Halvor Nordhaug, biskop i Bjørgvin, til BA.

Fredag til tirsdag arrangeres Sunnivafestivalen i Bergen, som blant annet byr på kulturelle og religiøse godbiter.

- Jeg gleder meg veldig til den økumeniske (samarbeid mellom flere kristne trossamfunn, journ.anm.) gudstjenesten i Domkirken på søndag. Konserterne i Johanneskirken på fredag og Domkirken lørdag blir også høydepunkter. Og så skal jeg jo selvfølgelig motta Sunnivaskrinet, når båtene kommer til Vågen på lørdag, som biskopen også gjorde for 850 år siden, sier Nordhaug.

Begravet levende

Legenden forteller at Sunniva av Selja var en from, irsk prinsesse som levde på 900-tallet. Hun flyktet fra en hedensk vikingbeiler, sammen med følgesvenner, i båter uten seil, årer eller ror. Ved Guds vilje drev de i land på øyen Selja i Nordfjord, hvor de levde i huler, i skjul for de lokale.

Til slutt skal de imidlertid ha blitt oppdaget, og feilaktig anklaget for tyveri. Håkon Ladejær kom med sine menn for å ta

BISKOP: Halvor Nordhaug gleder seg til feiring. ARKIVFOTO: EIRIK HAGESJETER

seg av dem, men da gjemte Sunniva og de andre seg i en grotte, og ba Gud om å begrave dem der. Fjellet kollapset så over dem, og jarlen fant ingen på øyen.

Noen år senere observerte sjøfarende et mystisk lys som strålte fra øyen, ifølge legenden. Velduftende knokler etter de døde ble funnet, i tillegg til Sunnivas intakte legeme. Knoklene ble lagt i et skrin og legemet i en kiste, og det ble reist en kirke på stedet i år 996 på Olav Trygvassons befaling.

Fraktet til Bergen

En rekke undere skal ha skjedd i tilknytning til kirken og relikviene, og den hellige Sunniva ble en svært populær skytsengel, blant annet for Vestlandet og Bergen.

7. september i år 1170 ble relikviene etter Norges eneste kvinnelige helgen, det såkalte Sunnivaskrinet, fraktet til Kristkirken på Holmen i Bergen. Den daværende hovedstaden ble plutselig et yndet pilegrimsmål, og «endret for all tid», som BAs spaltist Nicholas Møllerhaug skrev i sin spalte om Kristkirken.

850 år senere er Sunnivaskrinet gått tapt, og Sunniva selv avskrevet som en fiksjon. Likevel er hun altså ikke glemt.

- Viktig fortelling

- Hvorfor skal vi bry oss om Sunniva i dag?

- I middelalderen hadde Bergen like mange kirker som i dag, men kun en drøy prosent av innbyggertallet. Det sier noe om hvilken viktig rolle kirken har hatt i byens historie, og der var Sunnivalegenden sentral. Selv om den nok er legendarisk er det en fortelling om hvordan kristendommen kom til landet fra vest av kristne som gjorde oppbrudd. Noen møtte motstand og måtte bøte med livet, svarer Nordhaug.

SKYTSENGEL: Minnesmerke over hellige Sunniva på Bergenhus. På denne plassen sto tidligere Kristkirken, hvor Sunnivaskrinet ble oppbevart fra år 1170. ARKIVFOTO: BA

- Viljen til å gjøre oppbrudd er noe å tenke på i vår tid. Er det kanskje noe vi må gjøre annerledes i dag? spør biskopen, og lar spørsmålet henge i luften.

- Er ikke det blasfemisk å tilbe en skytsengel i Den norske kirke?

- Vi ber ikke til gud gjennom helgener. Jeg tror likevel at vi godt kan minnes de hellige kvinner og menn som har gått foran oss, og lære av deres eksempel.

DREV FRA SELJA: Tre moderne Sunnivaer, Sunniva Aadland Høen (f.v.), Victoria Lid og Elisabet Osdal, bærer «Sunnivaskrinet» over stranden ved Selje kirke.

FOTO: SUNNIVA, SEGLAS PÅ INSTAGRAM

TIPS OSS OM TRO OG LIVSSYN

- BA ønsker tips til saker rundt tro- og livssynsmiljøene i Bergen og omegn. Enten det er nyheter, arrangementer, personlige historier, positive, problematiske, store eller nære ting ønsker vi innspill til saker.
- Tips BA på 800 33 044 eller bruk e-postadressen tro@ba.no.
- Du kan tipse oss anonymt dersom du ønsker det, men legg gjerne ved navn og telefonnummer når du sender tips til oss. Alle henvendelser blir behandlet konfidensielt.